

MARTINUS BENSCHOP GAAT EEN GROTE, COMFORTABELE STAL BOUWEN. NA JAREN STILSTAND WIL HIJ HET GRUPSTALBEDRIJF OMVORMEN NAAR EEN BIJDETIJDSE ONDERNEMING.

Van kleine grupstal naar 1,4 miljoen kilo

MARTINUS Benschop heeft met zijn ouders een klein bedrijf in de Lopikerwaard, ten zuidwesten van Utrecht. Op een grupstal melkt hij 36 koeien en (sinds de afgelopen zomer) in de voormalige zeugenstal, los op stro, nog ongeveer tien dieren extra. De grupstal geeft het bedrijf een gedateerde aanblik. Een beeld dat wordt versterkt doordat het gros van de koeien nog hoorns heeft.

Benschop voert om half tien 's ochtends met zijn oude International-trekker en een blokkenverdeler nog even zijn melkvee en komt dan de stal inlopen. „Over een paar weken gaan bij alle koeien de hoorns eraf. Vanwege de lagere infectiekansen is de winter de beste periode.”

PROFIEL

Naam: Martinus Benschop (19).

Woonplaats: Lopik (U.).

Bedrijf: Martinus heeft in maatschap met zijn vader Ton Benschop (43) 46 koeien en 400.000 liter melkquotum. De melkproductie zit op 8.600 liter per koe.

Het bedrijf heeft 38 ha land (klei op veen), waarvan 18 in eigendom.

Op het bedrijf zitten nog 50 biggen, het laatste restant van een afgestoten zeugentak. Behalve op zijn eigen bedrijf werkt Benschop nu nog 2 dagen per week als ZZP'er op bedrijven van collega's.

Aanleiding voor de reportage:

Maatschap Benschop gaat het bedrijf na jaren stilstand drastisch uitbreiden. In april gaat de schop de grond in voor de bouw van een stal met plaats voor 165 koeien en twee melkrobots. De melkproductie moet in 2012 1,4 miljoen liter per jaar bedragen.

In de huidige situatie is het bedrijf behalve vrij klein, ook gedateerd. De koeien, een groot deel daarvan heeft nog hoorns, staan aan de ketting in een grupstal.

In november 2008 is het gedaan met de koeien aan de ketting. Dan moet er een ligboxenstal met 165 plaatsen staan. Martinus Benschop heeft grootse plannen. In maart gaan achter de huidige boerderij de palen de grond in. De groei kan dan beginnen. Eerst komen er dan 50 of 60 koeien bij. In 2012 moet de stal vol staan en 'gaat het gas erop'.

„Wat mij betreft zo gauw mogelijk. Uiteindelijk moet ik met melken de stal terugverdienen. Als ik een heel goede vee-stapel tegenkom, die misschien wat groter is dan 50 of 60 stuks, dan ben ik geïnteresseerd. €1.400 à €1.500 per koe is misschien veel geld, maar ik kan niet gaan zitten wachten tot ze veel goedkoper worden. Ik moet snel veel melken.”

Nu ligt, door de uitbreiding afgelopen zomer, de jaarproductie op 400.000 liter. Dat moet 1,4 miljoen liter worden. Martinus Benschop schat in dat hij dat in combinatie met twee robots en kuilen door de loonwerker net aankan. „Nu werk ik, hier en als ZZP'er, totaal 70 uur per week. In die tijd wil ik straks ook het bedrijf kunnen doen. Het mag niet méér worden. Nu zit ik op 170 liter melk per gewerkt uur; ik streef naar 400 liter.”

Biggen weg voor €17 per stuk

De nog piepjonge Benschop toont zich een en al boer en ondernemer. Met zijn 19 jaar is hij vastbesloten het ouderlijk bedrijf weer in beweging te krijgen. Vanaf pakweg 1990 tot 2000 is er op het bedrijf nauwelijks ontwikkeling geweest.

33 laagproductieve koeien stonden in 2000 op het bedrijf. Benschop senior lijdt aan een spierziekte en kan steeds minder doen. Afgelopen zomer reed hij nog wel wat gras naar huis, maar junior schat in dat ook dat weldra afgelopen is. „In feite ben ik in de maatschap nu de boer.”

Al 9 jaar melkt Martinus alleen en vanaf zijn 13de levensjaar richt hij zich op de fokkerij. „Tot dan werd daar nauwelijks naar gekeken. De aandacht begint nu zichtbaar te worden. Ik wil een productieve koe, die ook robuust is. Dat kost wat eiwit, maar dat is dan maar zo.”

Bij zijn definitieve komst op het bedrijf verkoos Benschop de koeien boven de zeugen. „Zeugen liggen me niet.” Drie weken geleden gingen de laatste weg. Twee weken geleden werden nog 50 biggen opgehaald. „Voor €17 per big, inclusief toeslagen. De kostprijs is €40. Ik ben blij dat ik er vanaf ben.” Alle hokken en hokjes zitten nu vol met koeien en jongvee, binnen een paar weken komen ook

**‘Wat moet ik anders?
Straks ben ik 30 en is de tijd
voorbij om nog uit te breiden’**

de droge koeien binnen.

Comfortabele, dure stal

De nieuwe stal komt tegemoet aan welzijnseisen. Hij wordt ruim en zal gericht zijn op veel comfort voor de koe. De stal is een ontwerp van adviesbureau Vetvice, waarbij Benschop de cursus Koesignalen volgde. Uitgangspunten zijn dat de koe die een comfortabel leven heeft veel melk geeft en lang meegaat.

De 165 ligboxen komen in zes rijen tussen twee voergangen. Voor alle dieren is plaats aan het voerhek. Waar in een huidige gangbare stal de doorgangen tussen rijen ligboxen 3 meter breed zijn, worden die bij Benschop 5 meter. De ruimte

Waar nu nog de maiskuil ligt, moeten in april de palen voor de nieuwe stal de grond in.

tussen de laatste ligboxen en de robots wordt 6 in plaats van 4 meter. De ligboxen worden 1,20 × 2,50 meter; breder dus dan de huidige, vaak gehanteerde 1,10 × 2,20 meter. „Dat is bij mekaar bijna een spant meer dan normaal, zeg maar €100.000 extra.”

Wat het op moet leveren, is meer melk en uiteindelijk goedkopere koeien. „Ik wil naar vier lactaties per koe. Liever nog meer. Verse koeien gaan in het stro, een paar dagen, of zonodig een paar weken. Ben ik afgelopen zomer al mee begonnen. Het effect: sneller meer vreten na afkalven, minder terugslag. Ook geen vuilers meer; na 10 dagen zijn ze tochtig. Je ziet het duidelijk: de koeien liggen prima, hebben bij opstaan geen angst om zich te stoten en hebben goede grip.”

Benschop heeft daarom nog even met de gedachte gespeeld om straks alle koeien op stro te zetten. „Alleen kost dat verschrikkelijk veel stro. En het hoeft niet per se, als de opstart maar goed is.” Hij wil wel in de boxen gehakseld stro gebruiken en speelt met de gedachte om die te vullen met een automaat aan een rail. „Scheelt een half uur per dag.”

In het strohok van de nieuwe stal is straks ruimte voor 20 drachtige en verse koeien. Met een verplaatsbaar hek is de ruimte voor de twee groepen te vergroten of te verkleinen.

Investing €1,5 per liter

Met de nieuwe stal is €900.000 gemoeid. Bijna €5.500 per plaats. Op de zachte veenbodem moet de hele stal worden onderheid en de mestkelder zwaar uitgevoerd. Daar komt €200.000 bij voor sleufsilos, erfverharding en een trekker met voermengwagen. Voor de miljoen liter quotum extra rekent Benschop met €500.000.

Inclusief de lopende leningen gaat de bankschuld straks in de richting van €2 miljoen. „Een heel bedrag, maar een last van €1,50 per liter melk is niet onredelijk. €2 per liter, dat is zwaar. Ik heb er vertrouwen in, de bank ook. Wat moet ik trouwens anders? Straks ben ik 30 en is de tijd voorbij om nog uit te breiden.”

Leo Tholhuijsen